

Brněnský DP dokončil opravu tramvaje T2

04.05 2017 07:55, Redakce, Nezařazené

Další klenot ve sbírce svých retro vozidel má nyní k dispozici brněnský DP. Koncem dubna 2017 dokončil náročnou opravu tramvaje T2 ev. č. 1435, která nyní svým vzhledem připomíná provozní stav tramvají tohoto typu v období po roce 1970.

První vůz T2 se v Brně objevil již v roce 1956, tehdy se ale jednalo jen o prototyp vystavený coby statický exponát na strojírenském veletrhu. Prvního vlastního vozu T2 (původního ev. č. 401) se Brno dočkalo na sklonku roku 1957. Do provozu byl tento vůz zařazen (společně s vozem ev. č. 402) poslední lednový den roku 1958 (v provozu s cestujícími pak od 1. 3. 1958). Na konci července téhož roku bylo v Brně v provozu už 34 tramvají T2, které byly prvními zástupci koncepce PCC, jež si město od smíchovské Tatrovky objednalo (na rozdíl od jiných měst v ČSSR Brno nepoptávalo vozy T1, neboť potřebné dodávky vozů dokázala na počátku 50. let pokrýt Královopolská strojírna a vlastní výroba DPMB). Brno poté odebíralo další tramvaje typu T2 až do roku 1962, kdy byly „té dvojky“, v Brně přezdívané s ohledem na zrychlení vozidel a sovětské úspěchy v dobývání kosmu „sputniky“, vyráběny již v souběhu s typovou řadou T3. Po dodání posledních vozů v červenci 1962 se ustálil počet tramvají tohoto typu v Brně na čísle 94 (ev. č. 401–494, později po přečíslování 1401–1494).

První tramvaje T2 byly vyřazeny po necelých 20 letech služby – v roce 1977. Šlo o pět tramvají T2, které neprošly 2. generální opravou a které byly po vyřazení převedeny do stavu služebních vozidel. Většina vozů se však podrobila rozsáhlým generálním opravám, které výrazně prodloužily jejich životnost. V letech 1965–71 probíhalo první kolo generálních oprav (to se týkalo všech brněnských „té dvojek“), jež byly spojeny s drobnými modernizacemi (odstraněním konstrukčních nedostatků), ale také zjednodušeními (lakování, úpravy uspořádání interiéru, doplnění madel, odstranění stanoviště průvodčího atp.). U části vozů (včetně nyní opraveného vozu ev. č. 1435) došlo během generální opravy k náhradě žárovkového osvětlení za zářivkové. Rozsáhlejší modernizace se většina vozů T2 dočkala až v souvislosti s tzv. druhou generální opravou, která probíhala na tramvajích v letech 1976–83. Jejím cílem bylo výrazně prodloužit životnost vozidel a sjednotit jejich provedení s modernějším typem T3.

Vozy se v rámci druhé generální opravy dočkaly mj. úpravy předního transparentu (jeho zmenšení, pakliže již nebyla provedena dříve), došlo k odmontování hliníkových lišt a úpravě čel, kdy byly použity dva čelní reflektory a sdružené svítilny (na zadním čele), část vozů obdržela laminátová sedadla jako u tramvají T3. S tramvajemi T3 byla sjednocena také většina elektrické výzbroje. Rekonstruované vozy byly označovány nově jako typ T2R. Celkem se této opravě podrobilo 80 vozů,

které pak mohly být teoreticky v provozu nasazovány i do souprav s vozy T3 (což však bylo ověřeno pouze zkušebně).

Poslední tramvaje T2, které druhou generální opravou neprošly, byly vyřazeny v roce 1985. V témže roce však byly vyřazeny i první vozy T2R, a to buďto po nehodách, anebo v souvislosti s převedením do stavu služebních vozidel. Větší vyřazování tramvají T2R bylo možné až v souvislosti s obnovenými dodávkami vozů T3 (resp. přesněji T3SUCS) a později KT8D5. V 90. letech tempo odstavování „té dvojek“ oproti původnímu plánu značně zvolnilo a provedeny byly na částech flotily i velké opravy, s nimiž se původně nepočítalo. Nakonec ale byl provoz vozů T2 dne 19. 12. 1998 přece jen ukončen.

Vůz ev. č. 1435 z roku 1959 byl prvním zástupcem druhé (pouze desetikusové) série vozů T2 dodané do Brna (odlišovala se například odlišným systémem otevírání oken, podlahou s pryžovou krytinou atp.). Generální opravy absolvovala tramvaj v letech 1968 (první GO) a 1980 (druhá GO, typ T2R). Z provozu byla vyřazena v roce 1990, kdy došlo k jejímu převedení do stavu služebních vozů (pod ev. č. 4121) ve vozovně Pisárky, kde sloužila pro odtah vadných vozů z trati až do roku 2009. Později zůstala odstavena na 9. koleji v areálu pisárecké vozovny, kde sloužila jako útulna pro pracovníky posunu a mechaniky. V roce 2014, kdy se DP města Brna začal vážně zabývat myšlenkou vytvoření sbírky tzv. retro vozidel, byl vůz T2 ev. č. 4121 (ex-1435) poslední brněnskou „té dvojkou“ v majetku dopravce, takže byla vybrána jako kandidát na rekonstrukci. Jelikož tramvaj byla značně nepůvodní (zejména v elektrické části), došlo k rozhodnutí odkoupit z Ostravy vůz T2 ev. č. 685 (resp. služební ev. č. 8205) z roku 1961, který se výrazněji přibližoval původnímu řešení vozů T2. Současně se zvažovalo, že by jako zdroj náhradních dílů mohl posloužit ještě prapůvodně ústecký (později rovněž ostravský a následně ještě liberecký) vůz T2 (původně ústeckého čísla 152), který ale podobně jako brněnský vůz ev. č. 1435 odpovídal provedení T2R po rekonstrukci provedené v Ostravě. Z tohoto záměru ale sešlo, neboť v Ústí se ve vlnách objevují snahy o rekonstrukci vozidla a jeho využití coby pomníku tramvajové dopravy ve městě.

Z brněnského vozu ev. č. 1435 a ex-ostravské „té dvojky“ ev. č. 685 byl nakonec složen jediný vůz, přičemž mechanická část posloužila z brněnské tramvaje, protože vůz T2 z Ostravy byl po letech strádání na venkovní ploše areálu ústředních dílen a prakticky nulové údržbě ve zcela dezolátním stavu, pro opravu brněnské tramvaje ale vhodně posloužila jeho elektrická výzbroj. Rekonstrukce vozu T2, jejímž cílem bylo přiblížit vůz stavu po první generální opravě (resp. první polovině 70. let 20. století), byla zahájena na konci června 2016. Hotovo bylo po necelém roce – v dubnu 2017.

Dne 28. 4. 2017 byla tramvaj symbolicky představena zástupcům vedení DPMB. Následovat má ještě technicko-bezpečnostní zkouška a nezbytné zkušební jízdy, načež se očekává, že by tramvaj mohla být slavnostně představena v rámci akce Dopravní nostalgie ve dnech 24. a 25. 6. 2017. Stejně jako ostatní retrovozy brněnského DP, měl by i vůz T2 sloužit pro nostalgické jízdy dopravce a k pronájmu případným zájemcům.

Url: Brněnský DP dokončil opravu tramvaje T2